

پژوهشکده شورای نگهبان

گزارش کارشناسی

پرونده‌های دیوان عدالت اداری

در خصوص:

تقاضای ابطال مصوبه شماره ۳۶۶۴۲ مورخ

۹۲/۱۱/۷ شورای اسلامی شهر شیراز

کد گزارش: ۹۶۰۸۰۷۰

تاریخ انتشار: ۱۳۹۶/۰۹/۱۹

پژوهشکده شورای نگهبان

شناسنامه گزارش

گزارش کارشناسی پرونده‌های دیوان عدالت اداری

موضوع:

تقاضای ابطال مصوبه شماره ۳۶۶۴۲ مورخ

۹۲/۱۱/۷ شورای اسلامی شهر شیراز

تهیه و تنظیم:

محسن ابوالحسنی

نظارت:

سید مجتبی حسینی‌پور

پژوهشکده شورای نگهبان

شماره گزارش: ۹۶۰۸۰۷۰

تاریخ تنظیم: ۱۳۹۶/۰۹/۱۹

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

گزارش کارشناسی پرونده‌های استعلامی دیوان عدالت اداری

(اخذ عوارض تأمین هزینه خدمات عمومی شهری از باغ‌های واقع در حریم قانونی شهر)

موضوع شکایت: تقاضای ابطال مصوبه شماره ۳۶۶۴۲ مورخ ۹۲/۱۱/۷ شورای اسلامی

شهر شیراز

شاکی: آقای محمد اله فروزش

طرف شکایت: شورای اسلامی شهر شیراز

جهت مغایرت شرعی: روایت منقول از امام علی (ع): «مَنْ طَلَبَ الْخَرَاجَ بِغَيْرِ عِمَارَةٍ أُخْرِبَ الْبِلَادَ، وَأَهْلَكَ الْعِبَادَ، وَلَمْ يَسْتَقِمْ أَمْرُهُ إِلَّا قَلِيلًا».

شماره و تاریخ نامه دیوان: ۹۰۰۰/۲۱۰/۴۰۷۶۷/۲۰۰ - ۱۳۹۶/۳/۶

مقدمه

شورای اسلامی شهر شیراز به موجب مصوبه شماره ۳۶۶۴۲ مورخ ۹۲/۱۱/۷ به منظور پیشگیری از افزایش تعداد تقاضاها و یا تخلفات ناشی از تغییر کاربری باغات، اقدام به اصلاح مصوبه شماره ۳۱۱۲۱ مورخ ۱۳۹۱/۱۱/۹ خود نموده است و نحوه محاسبه عوارض تأمین هزینه خدمات عمومی شهری از باغ‌های واقع در محدوده قانونی و حریم شهر شیراز به استثناء باغ‌های واقع در حوزه

۱. این مصوبه نیز پیش از این با موضوع مشابه در دیوان مورد شکایت شرعی قرار گرفته بوده است که در نهایت فقهای محترم شورای نگهبان در نظر شماره ۹۶/۱۰۲/۲۵۶۴ مورخ ۱۳۹۶/۶/۲۵ این گونه اعلام نظر نمودند: «مصوبه مذکور فی نفسه خلاف موازین شرع تشخیص داده نشد، از جهت اینکه شورای مذکور حق جعل این مصوبه را داشته و اینکه مصوبه مزبور از جهات دیگر خلاف قانون می‌باشد یا خیر، تشخیص امر به عهده آن دیوان محترم است.»

استحفاظی باغات قصردشت را به استناد ماده (۵۰) قانون مالیات بر ارزش افزوده^۱ و بند «ب» ماده (۱۷۴) قانون برنامه پنج‌ساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران^۲ اصلاح کرده است که شاکی با ادعای مغایرت این مصوبه با مواد مختلف قانونی و شرعی، خواستار ابطال آن شده است. در ادامه ابتدا ادله طرح شده بیان و سپس به شرح و بررسی موضوع خواهیم پرداخت.

شرح و بررسی

در مصوبه سال ۱۳۹۱ شورای شهر، که مصوبه مورد بحث فعلی به اصلاح آن پرداخته است، میزان عوارض پرداختی به نسبت متراژ باغ تعیین گردیده بود که باغ‌های تا ۵۰۰ متر B، ۶۰۰ مازاد ۵۰۰ متر تا ۱۰۰۰ متر مربع به ازاء هر متر مربع B ۷۰، مازاد بر آن تا ۲۰۰۰ متر مربع به ازای هر متر مربع B ۸۵ و برای ۲۰۰۰ متر به بالا به ازاء هر ۱۰۰۰ متر مربع اضافه شده B ۱۰، به ازای هر متر مربع به بند قبلی اضافه شده و تحت عنوان عوارض مربوطه از افراد اخذ می‌گردید. B نیز در آن مصوبه به آخرین قیمت منطقه‌بندی مصوب از طریق شورای اسلامی شهر تعریف شده بود که توسط شهرداری برای تصویب به شورا ارائه می‌گردید.

۱. ماده ۵۰- «برقراری هرگونه عوارض و سایر وجوه برای انواع کالاهای وارداتی و تولیدی و همچنین ارائه خدمات که در این قانون، تکلیف مالیات و عوارض آن‌ها معین شده است، همچنین برقراری عوارض به درآمدهای مأخذ محاسبه مالیات، سود سهام شرکت‌ها، سود اوراق مشارکت، سود سپرده‌گذاری و سایر عملیات مالی اشخاص نزد بانک‌ها و مؤسسات اعتباری غیر بانکی مجاز، توسط شوراهای اسلامی و سایر مراجع ممنوع می‌باشد.

تبصره ۱- شوراهای اسلامی شهر و بخش جهت وضع هر یک از عوارض محلی جدید، که تکلیف آن‌ها در این قانون مشخص نشده باشد، موظف‌اند موارد را حداکثر تا پانزدهم بهمن‌ماه هر سال برای اجرا در سال بعد، تصویب و اعلام عمومی نمایند.»

۲. «ماده ۱۷۴- شوراهای اسلامی و شهرداری‌ها و سایر مراجع ذی‌ربط موظف‌اند تا پایان سال اول برنامه از طریق تدوین نظام درآمدهای پایدار شهرداری‌ها با اعمال سیاست‌های ذیل اقدام نمایند: ...

ب- تعیین سهم شهروندان در تأمین هزینه‌های خدمات عمومی و شهری، نگهداری، نوسازی و عمران شهری و همچنین تعیین سهم دولت در ایجاد زیرساخت‌های توسعه، عمران شهری و حمل‌ونقل»

حال مصوبه موضوع شکایت، با حفظ تبصره‌های مصوبه سابق، بندهای مربوط به تعیین میزان عوارض را حذف کرده و مقرر نموده است که «عوارض تأمین هزینه خدمات عمومی و شهری باغ‌های دارای سند شش‌دانگ به ازای هر متر مربع ۱۱۰B محاسبه و اخذ گردد» و به این معنا اقدام به افزایش عوارض مذکور نموده بوده است. در ادامه با توجه به عدم ارائه لایحه دفاعیه از سوی مشتکی‌عنه، دلایل شاکی در مغایرت این مصوبه با شرع و قانون بیان خواهد شد.

الف) استدلال‌های شاکی:

۱. شورای شهر شیراز قبلاً در خصوص «عوارض هزینه خدمات» مصوباتی داشته که طی رأی شماره ۳۸۱ مورخ ۱۳۹۰/۹/۷ توسط هیأت عمومی دیوان عدالت اداری ابطال شده است.^۱
۲. مصوبه مذکور مبتنی بر مصوبات دیگری است^۲ که هیأت عمومی دیوان عدالت اداری طی رأی شماره ۳۴۰-۳۴۱ مورخ ۱۳۹۵/۵/۱۹ آن را ابطال نموده است.

۱. رأی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری: «نظر به این که مطابق ماده ۴ قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت مصوب سال ۱۳۸۰ اخذ هرگونه وجه، کالا و خدمات توسط دستگاه‌های اجرایی به تجویز قانون‌گذار منوط شده است و هیأت عمومی دیوان عدالت اداری به‌موجب آراء متعددی ازجمله آراء شماره ۲۱۸ مورخ ۱۳۸۷/۴/۹ و ۴۹۲ مورخ ۱۳۸۹/۱۱/۴ و ۳۳۶ مورخ ۱۳۹۰/۸/۹ و ۳۳۳ مورخ ۱۳۹۰/۸/۹ اختصاص قسمتی از املاک متقاضیان تفکیک و افراز به شهرداری به‌طور رایگان و یا وصول مبلغی به‌عنوان هزینه خدمات تفکیک و افراز را خلاف اصل تسلیط و اعتبار مالکیت مشروع و مغایر احکام مقنن دانسته است و شهرداری در خصوص موضوع (تفکیک و افراز)، ارائه دهنده خدمتی نیست تا مطابق ماده ۵ قانون مالیات بر ارزش افزوده امکان برقراری عوارض برای خدمت داشته باشد و حکم مقرر در ماده واحده قانون اصلاح ماده ۱۰۱ قانون شهرداری مصوب ۱۳۹۰/۱/۲۸ و تبصره ۳ آن صرف نظر از این که مطابق ماده ۴ قانون مدنی عطف به ماسبق نمی‌شود، اساساً ناظر به اخذ زمین یا قیمت روز آن جهت تأمین سرانه فضای عمومی و خدماتی و تأمین اراضی مورد نیاز شوارع و معابر عمومی تا میزان ۲۵ درصد است. بنابراین مصوبه شماره ۷۵۸۵/ش الف س مورخ ۱۳۸۷/۱۰/۳۰ شورای اسلامی شهر شیراز خارج از حدود اختیارات شورای مذکور و مغایر قانون است و به استناد بند یک ماده ۱۹ و ماده ۲۰ و ماده ۴۲ قانون دیوان عدالت اداری حکم به ابطال آن از تاریخ تصویب صادر و اعلام می‌شود. بدیهی است قانون اصلاح ماده ۱۰۱ قانون شهرداری مصوب ۱۳۹۰/۱/۲۸ با رعایت ماده ۲ قانون مدنی حاکمیت خود را دارا خواهد بود.»

۲. مصوبات شماره ۲۶۳۷۳/ش الف س و ۲۶۴۴۴/ش الف س مورخ ۱۳۹۰/۱۱/۱۱

۳. آن چنان که مشهود است شورای اسلامی شهر شیراز از سال ۱۳۸۲ کراراً اصرار به اخذ عوارض هزینه خدمات داشته درحالی که در قبال آن عوارض، هیچ گونه خدمات مستقیمی ارائه نمی نماید که تاکنون در آرای متعدد هیأت عمومی دیوان عدالت اداری^۲، اخذ این نوع عوارض «از تاریخ تصویب غیرقانونی» اعلام شده است. از آن جایی که به صراحت مواد ۸۹ و ۹۰ و ۱۰۷ و ۱۰۹ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری^۳، آراء صادره از هیأت عمومی دیوان عدالت اداری را لازم-

→

۱. «... ب- هرچند طبق بند ۲۶ ماده ۷۱ قانون تشکیلات، وظایف و انتخابات شوراهای اسلامی کشور و انتخاب شهرداران مصوب سال ۱۳۷۵، تصویب نرخ خدمات ارائه شده توسط شهرداری و سازمان های وابسته به آن با رعایت آیین نامه مالی و معاملاتی شهرداری ها با رعایت مقررات مربوط از جمله وظایف شورای اسلامی شهر تعیین شده است، لیکن منظور از تصویب نرخ خدمات مصرح در این بند از ماده قانونی، خدمات مستقیمی است که از سوی شهرداری ارائه می شود مانند تعیین بهای بلیط اتوبوس، مترو و نرخ تاکسی؛ بنابراین آنچه که در مصوبات مورد اعتراض تحت عنوان بهاء هزینه خدمات عمومی شهر تصویب شده خدمات مستقیم نیست بلکه نوعی عوارض محسوب می شود که نوعاً عطف به ماسبق شده و مغایر ماده ۴ قانون مدنی است. با توجه به مراتب مصوبات مورد اعتراض مغایر قانون تصویب شده و تصویب آن ها نیز از حدود اختیارات شورای اسلامی شهر خارج است و مستند به بند ۱ ماده ۱۲ و مواد ۸۸ و ۱۳ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری مصوب سال ۱۳۹۲ از تاریخ تصویب ابطال می شود.»

۲. از جمله رأی شماره ۱۸۱۸ مورخ ۱۳۹۳/۱۱/۶: «... ب- هرچند مطابق بند ۲۶ ماده ۷۱ قانون تشکیلات، وظایف و انتخابات شوراهای اسلامی کشور و انتخاب شهرداران مصوب ۱۳۷۵، تصویب نرخ خدمات ارائه شده توسط شهرداری و سازمان های وابسته به آن با رعایت آیین نامه مالی و معاملاتی شهرداری ها از جمله وظایف شوراهای اسلامی شهر است، اما نظر به این که تعیین نرخ خدمات منوط به انجام خدمتی از سوی شهرداری است و در خصوص عناوین مصرح در بند ۳ ماده ۱۴ تعرفه عوارض محلی مصوب سال ۱۳۸۹ شورای اسلامی شهر اردبیل، شهرداری خدمتی ارائه نمی کند، بنابراین بند ۳ ماده ۱۴ تعرفه مورد شکایت مغایر قانون و خارج از حدود اختیارات مرجع وضع می باشد و به استناد بند ۱ ماده ۱۲ و مادتی ۱۳ و ۸۸ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری از تاریخ تصویب ابطال می شود.»

۳. ماده ۸۹ - هرگاه در موارد مشابه، آراء متعارض از یک یا چند شعبه دیوان صادر شده باشد، رئیس دیوان موظف است به محض اطلاع، موضوع را ضمن تهیه و ارائه گزارش در هیأت عمومی دیوان مطرح نماید. هیأت عمومی پس از بررسی و احراز تعارض و اعلام رأی صحیح، نسبت به صدور رأی اقدام می نماید. این رأی برای شعب دیوان و سایر مراجع اداری مربوط در موارد مشابه لازم الاتباع است. اثر آراء وحدت رویه مذکور نسبت به آینده است و موجب نقض آراء سابق نمی شود لکن در مورد احکامی که در هیأت عمومی مطرح و غیر صحیح تشخیص داده شده شخص ذی نفع ظرف یک ماه از تاریخ درج رأی در روزنامه رسمی حق تجدیدنظرخواهی را دارد. در این صورت پرونده به شعبه تجدیدنظری که قبلاً در پرونده دخالت نداشته ارجاع می شود و شعبه مذکور موظف به رسیدگی و صدور رأی بر طبق رأی مزبور است.

ماده ۹۰- هرگاه در موضوع واحد حداقل پنج رأی مشابه از دو یا چند شعبه دیوان صادر شده باشد، رئیس دیوان می تواند

←

الاتباع دانسته است، لذا تصویب مجدد عوارض با همان مضمون عوارض
ابطال شده قبلی مغایر با مواد قانونی فوق‌الذکر است.

۴. این مصوبه با مواد (۵) و (۵۰) و بند «۸» ماده (۱۲) قانون مالیات بر
ارزش افزوده مصوب ۱۳۸۷/۳/۱۹^۱، ماده (۱) قانون معروف به تجمیع
عوارض^۲، ماده (۴) قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت مصوب
۱۳۸۰^۳ و قسمت دوم اصل ۱۷۰ قانون اساسی^۱ مغایرت دارد.

→

موضوع را در هیأت عمومی مطرح و تقاضای تسری آن را نسبت به موضوعات مشابه نماید. در صورتی که هیأت عمومی
آراء صادر شده را صحیح تشخیص دهد، آن را برای ایجاد رویه تصویب می‌نماید. این رأی برای سایر شعب دیوان، ادارات و
اشخاص حقیقی و حقوقی مربوط لازم‌الاتباع است.

تبصره - پس از صدور رأی ایجاد رویه، رسیدگی به شکایات موضوع این ماده در شعب دیوان به صورت خارج از نوبت و
بدون نیاز به ارسال نسخه‌ای از دادخواست و ضمائم آن برای طرف شکایت، انجام می‌گیرد.

ماده ۱۰۷- کلیه اشخاص و مراجع مذکور در ماده (۱۰) این قانون مکلفند آراء دیوان را پس از ابلاغ به فوریت اجراء نمایند.
ماده ۱۰۹- هرگاه پس از انتشار رأی هیأت عمومی دیوان در روزنامه رسمی کشور مسؤولان ذی‌ربط از اجرای آن استنکاف
نمایند، به تقاضای ذی‌نفع یا رئیس دیوان و با حکم یکی از شعب دیوان، مستنکف به انقصال موقت از خدمات دولتی به
مدت سه ماه تا یک سال و جبران خسارت وارده محکوم می‌شود.

۱. ماده ۵- ارائه خدمات در این قانون، به استثناء موارد مندرج در فصل نهم، انجام خدمات برای غیر در قبال ما به ازاء می‌باشد.

ماده ۱۲- عرضه کالاها و ارائه خدمات زیر و همچنین واردات آنها حسب مورد از پرداخت مالیات معاف می‌باشد: ...

۸- اموال غیر منقول؛

ماده ۵۰- برقراری هر گونه عوارض و سایر وجوه برای انواع کالاها و وارداتی و تولیدی و همچنین ارائه خدمات که در این
قانون، تکلیف مالیات و عوارض آنها معین شده است، همچنین برقراری عوارض به درآمدهای مأخذ محاسبه مالیات، سود
سهام شرکتها، سود اوراق مشارکت، سود سپرده گذاری و سایر عملیات مالی اشخاص نزد بانکها و مؤسسات اعتباری غیر
بانکی مجاز، توسط شوراهای اسلامی و سایر مراجع ممنوع می‌باشد.

تبصره ۱- شوراهای اسلامی شهر و بخش جهت وضع هر یک از عوارض محلی جدید، که تکلیف آنها در این قانون
مشخص نشده باشد، موظفند موارد را حداکثر تا پانزدهم بهمن ماه هر سال برای اجراء در سال بعد، تصویب و اعلام
عمومی نمایند.

۲. این قانون با عنوان «قانون اصلاح موادی از قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی
ایران و چگونگی برقراری و وصول عوارض و سایر وجوه از تولیدکنندگان کالا، ارائه دهندگان خدمات و کالاها و وارداتی»
در سال ۱۳۸۱ به تصویب رسیده است که با تصویب قانون مالیات بر ارزش افزوده در سال ۱۳۸۷ صراحتاً نسخ گردیده است.

۳. ماده ۴- «دریافت هرگونه وجه، کالا و یا خدمات تحت هر عنوان از اشخاص حقیقی و حقوقی توسط وزارتخانه‌ها،
مؤسسات و شرکت‌های دولتی غیر از مواردی که در مقررات قانونی مربوط معین شده یا می‌شود. همچنین اخذ هدایا و کمک

←

۵. اگرچه بر اساس بند «۲۶» ماده (۷۱) اصلاحی قانون تشکیلات، وظایف و انتخابات شوراهای اسلامی کشور و انتخاب شهرداران مصوب ۱۳۷۵^۲ اجازه تصویب نرخ خدمات ارائه شده توسط شهرداری و سازمان‌های وابسته به آن به شوراهای اسلامی داده شده است، اما از آنجایی که شهرداری هیچ‌گونه خدماتی در خصوص تغییر کاربری املاک و اراضی که توسط کمیسیون ماده ۵ شورای عالی شهرسازی و معماری کاربری آن‌ها باغ اعلام گردیده است، ارائه نمی‌کند، فلذا مستحق دریافت هیچ‌گونه عوارضی نمی‌باشد و مصداق این روایت امیرالمؤمنین (ع) قرار می‌گیرد: «وَمَنْ طَلَبَ الْخَرَاجَ بِغَيْرِ عِمَارَةٍ أُخْرِبَ الْبِلَادَ، وَأَهْلَكَ الْعِبَادَ، وَلَمْ يَسْتَقِمْ أَمْرُهُ إِلَّا قَلِيلًا. هر که خراج را بدون آبادانی بطلبد، شهرها را ویران کند و بندگان [خدا] را به نابودی کشد و حکومتش جز اندکی نپاید.» علی‌الخصوص در خصوص مصوبه مورد بحث فعلی در متن مصوبه به صراحت هدف از اصلاح مصوبه قبلی و افزایش عوارض مذکور در اینجا، پیشگیری از افزایش تعداد تقاضاها و یا تخلفات ناشی از تغییر کاربری باغات اعلام شده است.

→

نقدی و جنسی در قبال کلیه معاملات اعم از داخلی و خارجی توسط وزارتخانه‌ها و مؤسسات دولتی و شرکت‌های دولتی و مؤسسات و نهادهای عمومی غیردولتی، مؤسسات و شرکت‌هایی که شمول قانون بر آن‌ها مستلزم ذکر نام یا تصریح نام است و یا تابع قوانین خاص هستند ممنوع می‌باشد. ...»

۱. اصل یکصد و هفتادم - قضات دادگاه‌ها مکلف‌اند از اجرای تصویب‌نامه‌ها و آیین‌نامه‌های دولتی که مخالف با قوانین و مقررات اسلامی یا خارج از حدود اختیارات قوه مجریه است خودداری کنند و هر کس می‌تواند ابطال این‌گونه مقررات را از دیوان عدالت اداری تقاضا کند.

۲. «ماده ۷۱ - وظایف شورای اسلامی شهر به شرح زیر است: ...»

۲۶ - تصویب نرخ خدمات ارائه شده توسط شهرداری و سازمان‌های وابسته به آن با رعایت آیین‌نامه مالی و معاملات شهرداری‌ها با رعایت مقررات مربوط.»

ب) بررسی موضوع:

موضوع این پرونده - که دارای موارد متعدد مشابه در گذشته بوده است - مربوط به ادعای مغایرت شرعی و قانونی تصویب بعضی از عوارض توسط شوراهای اسلامی شهر و روستا است. همان گونه که پیش از این بیان شد، در مصوبه مورد شکایت، بنا به صراحت مصوبه، به منظور پیشگیری از افزایش تعداد تقاضاها و یا تخلفات ناشی از تغییر کاربری باغات، میزان عوارض این باغات به میزان قابل توجهی افزایش پیدا کرده است.

بر اساس یک قاعده حقوقی که مستند چندین رأی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری نیز قرار گرفته است، علی‌رغم صلاحیت شوراهای اسلامی شهر و روستا برای تصویب یا لغو عوارض شهر و همچنین تغییر نوع و میزان آن و تصویب نرخ خدمات ارائه شده توسط شهرداری، با این حال این عوارض بایستی در قبال یک خدمت مشخص از مردم گرفته شود؛ این در حالی است که در این مصداق، عوارض تحت عنوان تأمین هزینه خدمات عمومی و شهری بوده و لکن خدمت مشخصی در قبال آن‌ها ارائه نمی‌گردد. گذشته از آن بر اساس صراحت نص مصوبه، حتی خدمات غیرمشخصی نیز، از این افزایش متصور نبوده و اساساً برای جلوگیری از افزایش تقاضای کاربری و تخلفات مربوطه این عوارض وضع شده است.

نتیجه گیری:

اگرچه قانون‌گذار به موجب بند «۱۶» و «۲۶» ماده (۷۱) اصلاحی قانون تشکیلات، وظایف و انتخابات شوراهای اسلامی کشور و انتخاب شهرداران حق وضع عوارض را به شوراهای اسلامی شهر اعطا کرده است، اما بر اساس یک قاعده حقوقی که در آرای متعددی از هیأت عمومی دیوان عدالت اداری مورد استناد قرار گرفته است، این حق به صورت عام به این نهاد داده نشده است و عوارض تصویب شده بایستی در قبال خدماتی مشخص به اشخاص، از آنها دریافت شود. در موضوع مصوبه مورد شکایت نیز به نظر می‌رسد اگرچه شورای اسلامی شهر شیراز، بنا به تجویز قانون‌گذار، اصولاً حق وضع عوارض را دارد، اما وضع عوارض به صورت کلی و بدون وجود خدمات مشخص به پرداخت‌کنندگان و با اهداف دیگر از زمره صلاحیت‌های قانونی شوراهای اسلامی شهر خارج بوده و از این لحاظ این مصوبه محل اشکال به نظر می‌رسد. البته بیان این نکته ضروری است که تاکنون در رویه فقهای محترم شورای نگهبان، مصادیقی با موضوعات مشابه با این پرونده، مغایر با شرع دانسته نشده و تشخیص صلاحیت قانونی شوراها به هیأت عمومی دیوان عدالت اداری محول شده است.

امام خمینی (ره):

و از شورایی محترم نگهبان می‌خواهم و توصیه می‌کنم، چه در نسل حاضر و چه در نسل مابقی آینده، که با کمال دقت و قدرت و ظایف اسلامی و ملی خود رایانها و تحت تأثیر هیچ قدرتی واقع نشوند و از قوانین مخالف با شرع مطهر و قانون اساسی بدون هیچ ملاحظه جلوگیری نمایند.

(سخن امام، ج ۲۱، ص ۴۲۲)

بزهشکده شورای نگهبان

تهران، خیابان شهید سپهبد قزنی، کوچه خسرو، پلاک ۱۲

صندوق پستی: ۱۴۶۳-۱۳۱۴۵ تلفکس: ۸۸۳۳۵۰۴۵

info@shora-rc.ir

www.shora-rc.ir